

Izhaja

vsak četrtek z datumom
prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankirajo in pošljajo uredništvu lista »Mir« v Celovec, Pavličeva ulica št. 7.

Osební pogovor od 11. do 12. ure
predpoldne in od 3. do 4. ure
popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani lista napišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

Dopisom je treba za odgovor priložiti poštno znamko.

Nefrankovani dopisi se ne sprejmejo.

MIR

Glasi lo koroških Slovencev

Velja

za Avstro-Ogrsko . . . K 4.—
» Nemčijo . . . » 5.—
» ostalo inozemstvo . . » 6.—
za celo leto.

Naročnina naj se plačuje vnaprej.
Posamezna številka velja 10 h.

Za oglasila se plačuje po 10 h, med besedilom po 20 h za 1 cm² vsakokrat; minimum 24 cm². — Za poslano se plačuje po 15 h, za parte, zahvale in izjave po 20 h za 1 cm². — Za male oglase se plačuje po 4 h, debelo tiskano 6 h za besedo vsakokrat; minimum 40 h. Za izvestilo pri upravníštvu 40 h posebej. Vprašanjem je za odgovor priložiti znamko.

Denar naj se pošilja na naslov:
Upravištvu lista »Mir« v Celovcu,
Vetrinjsko obmestje št. 26.
Poštnohranilnični račun št. 96.232.

Leto XXXVI.

Celovec, 20. julija 1917.

Št. 29.

Kje je vodstvo V. L. S.?

Bolj kakor leta 1848. je sedanjí čas mejnik v zgodovini slovenskega naroda. Še več! Sedanjí politíčni dogodki odločujejo, ali je usojeno našemu narodu življenje ali mu je določen — grob. »Jugoslovanski klub« je na Dunaju zelo srečno tolmačil krepko voljo Jugoslovancov, da hočemo živeti življenje, ki je vredno zdravega in nadarjenega naroda. In za našimi voditelji na Dunaju stoji ves narod, ki pa žal nima priložnosti, nasproti dvomom, izraženim v nemškem časopisju, povsod to tudi javno pokazati.

V tem času bi moralo stati na vidiku vodstvo Vseslovenske ljudske stranke, v katerem so zaupniki slovenskega naroda iz vseh slovenskih dežel. Toda vodstvo spi. Zadnja odbojka seja Vseslovenske ljudske stranke je bila — beri in reci — 1. sušca leta 1914 in še ta je bila — izsiljena. Sklicali jo je podpredsednik, ker je na dolgo, dolgo čakanje in drezanje ni hotel sklicati načelnik g. dr. Šusteršič. Že davno pred vojsko je rastlo nezaupanje do načelnika V. L. S., ki je v imenovani odborovi seji dobilo izraza v nezaupnici načelniku g. dr. Šusteršiču od koroške organizacije. Posledica te nezaupnice je bila, da je g. dr. Šusteršič nato odstopil kot načelnik »Hrvatsko-slovenskega kluba«. Ne gre torej za nobeno »osebno gonjo«, kakor se je nedelikatno izrazil »Slovenec«, ampak za star pojav, ki ga je sedaj v javnosti prisilila nujnost in važnost sedanjega časa. To je potrebno povedati enkrat tudi v javnosti, ker so se v Slovenski ljudski stranki na Kranjskem pojavili dogodki, ki rušijo temelje Vseslovenske ljudske stranke in ki jih ne obsojajo samo vsi Slovenci v obmejnih deželah in bratje Hrvati, ampak tudi velik del pristašev S. L. S. na Kranjskem.

V. L. S. ni bila zato ustanovljena, da je proti njej njen načelnik že več let v pasivni resistenci in to celó v najresnejših časih. Za njega ne eksistira več Vseslovenska ljudska stranka, kakor tudi on za to stranko ne eksistira več. Ker torej g. dr. Šusteršič ne živa v Vseslovenski ljudski stranki po njeni ogromni večini zaupanja, ga pozivamo, da odstopi kot njen načelnik, da bo mogla zopet oživeti in v sedanjih, za narodovo bodočnost usodnih časih sodelovati.

Je to svoboda?

»Že pred vojsko se je uganjala s frazo o »tlačenih narodih« frívólna igra.«

(Poslanec Marckhl v zbornici 13. junija 1917.)

Zakoni so že dobri, samo da bi se oblasti tudi po njih ravnale! Te besede so bile v slovenski domovini takorekoč od nekdaj na dnevnem redu, zlasti še na Koroškem. Po državnem temeljnem zakonu so v državi vse narodnosti enako-pravne, v šoli, v uradu, v javnem življenju; vse narodnosti imajo neprekršljivo pravico, varovati in negovati svojo narodnost in svoj jezik. Tako slovesno naznanja člen 19. državnega temeljnega zakona z dne 21. decembra 1867 drž. zak. 142. Toda kdo se je pri nas v praksi za ta neprekršljivi zakon zmenil? Kaj bomo govorili potem šele o drugih »prekršljivih« zakonih, naredbah itd. Na Koroškem se glede Slovencev sploh ne more vprašati, katerih pravic da nimajo, ampak katere pravice da sploh imajo, ki bi odgovarjale členu 19?

Najmanj, kar more in sme vsak narod zahtevati, je, da ga pusté živeti, da se mu siloma ne jemlje jezik, vera, njegov narodni značaj. Narod pa, ki se mu ne da niti najmanjša podlaga za samostojno narodno življenje, pač sme po vsej pravici reči, da je tlačen, in če bi to milijonkrat ponovil, to ni fraza, prazna beseda, ampak tem bridkejša resnica.

Na Koroškem v celi deželi ne poznamo niti ene javne oblasti, ki bi na slovenske vloge od-

govarjala slovensko, povečini slovenskih vlog niti sprejemajo ne. Na Koroškem ni več mogoč boj zoper uvedbo nemškega državnega jezika, ker je na celi črti izveden, ne samo na znotraj, ampak celó na zunaj.

Na Koroškem Slovenci nimamo slovenskih šol. V pravem pomenu besede slovenskih šol tudi nikdar nismo zahtevali, ampak le šole s slovenskim učnim jezikom. Saj tudi šoli v Št. Rupertu in Št. Jakobu v Rožu, ki smo ju iz privatnih sredstev sami zgradili, niste čisto slovenski. V njih se poučuje tudi nemščina in še toliko, da jo otroci, ko izstopijo iz šole, več ali manj obvladajo. Utraktvistične šole pri nas so le po imenu utraktvistične, ne vse, pač pa večina, ker se v nekaterih utraktvističnih šolah ne nauče niti pisati niti brati slovensko. Le kjer je slovenski živelj zelo krepak in samostojen, tam so šole v resnici utraktvistične. Namen in cilj utraktvističnih šol na Koroškem namreč ni ta, da bi se otroci naučili tudi nemško, ampak da se ne naučijo slovenski brati in pisati, kaj še-le slovensko čutiti. Koliko slovenskih koroških vojakov je, ki ne znajo svojcem pisati v svojem maternem jeziku.

Pa bo kdo vprašal: Zakaj si pa Slovenci ne izvojujejo pravic? Glede šol: Na papirju smo itak v vseh inštancah izvojevali šole s slovenskim učnim jezikom, v katerih bi se pa učil tudi nemški jezik, toda oblast je pri nas nasproti razsodbam c. kr. državnega sodišča in upravnega sodišča ostala v pasivni resistenci. To je dejstvo.

Kako pa si naj v deželi pomagamo? Volilni okrají za državni zbor so tako razdeljeni, da je majhen del slovenskega ozemlja priklopljen večjemu delu Nemcev, ki nas pri volitvah majorizirajo. Celo edini takozvani slov. volivni okraj je tako sestavljen, da ostane ves čas bojni mandat, ker so pritegnjena vanj mesta in največ industrijskih krajev na Koroškem. Enako so sestavljeni volilni okrají za deželni zbor, da je mogoče Slovincem le v dveh okrajih prodreti.

Uradništva slovenskega nimamo pravzaprav nobenega. Par nižjih uradnikov, to je vse, pa še ti se ne smejo nikjer pokazati Slovence. Deželnega odbornika nimamo nobenega, pri vseh deželnih gospodarskih akcijah smo ali privesek, ki ničesar ne pomeni, ali pa sploh nobenega zastopnika nimamo, nimamo nobene slovenske gospodarske šole.

Vprašamo lahko: Kaj pa sploh imamo, kar bi imeli od vlade ali dežele? Ničesar!

Vprašamo: Se more tak narod imenovati svoboden? Je potem besena o tlačenih narodih v monarhiji še fraza?

Državni zbor.

Načrt zakona za begunce. Dne 12. julija je zbornica obravnavala o zakonu za begunce, ki ga je predložil begunski odsek. Kdor ima malo vpogleda v žalostne razmere beguncev, bo ta zakon z največjim veseljem in zadoščenjem pozdravil. Dosedaj je vlada z begunci ravnala tako, kakor se deli revežu miloščina, v zbornici sprejeti zakon pa določa pravice, ki jih imajo begunci do preiskrbe. To je prav! Saj vendar nihče ni rad zapustil svojega doma, nihče ni rad brez obleke in hrane kot prognanec potikal se po raznih krajih ali bival po zloglasnih taborih. Kaj more beguncem zato, da je prebival ob državni meji in da ni bil tako srečen kakor tisti, ki so dalje od meje mogli ostati na svojih domovih? Odsek je načeloma za naseljevanje beguncev po občinah in se izreka proti sistemu po barakah. Begunci morajo biti enako drugim državljanom deležni zakona o prostem gibanju in seljenju. Vsi dobijo enako državno podporo, bodisi v skupnih taboriščih ali so naseljeni kjerkoli. § 6 določa dnevno podporo 2 K za osebo. Samostojne osebe, ki so stalno nesposobne za kak zaslužek, naj dobivajo

dvójni znesek. Poročevalec dr. Krek je z njemu laštno gorkoto utemeljeval potrebo zakona. Razni govorniki so opisali žalostno stanje beguncev ter ožigosali slabo upravo.

Nekateri Nemci so bili proti in so delali hrup. Ostali pa so v manjšini. Notranji minister grof Toggenburg je priznal, da se mora vlada za begunce z vso vneto zavzeti. Vsa država jim mora pomagati, da si čimprej zgradijo svoja domovja. Kdor pa je izgubil vse, temu moramo na skupne stroške zopet vse povrniti. V taboriščih je še 110.000 beguncev, 330.000 jih je raztrošenih po raznih občinah.

V sklepni besedi je posl. dr. Krek obžaloval razne brezsrčne očitke nemških poslancev. Pomisliti je treba, v kakšnem duševnem razpoloženju so begunci, vpoštevati njihovo nepopisno trpljenje in junaško potrpežljivost in bomo razumeli, da mnogokrat obupajo nad Bogom, državo in vlado. Zakon ne bo odpravil begunske revščine. Združiti se moramo vsi, od cesarja do najpriprostejšega delavca, da beguncem pomagamo. Naše geslo pa naj bo: Vojna vojni, živio mir! (Burno odobravanje.)

Zbornica je nato sprejela zakon z izpremi-njevalnim predlogom posl. Lasockega in Fona, da je izplačati vzdrževalnino tudi za naprej onim revnim beguncem, ki so bili svoj čas evakuirani, pa niso bili deležni državne oskrbe.

Proti ženskim porotnicam. Justični odsek je na predlog posl. Mühlwerta preklical prejšnji sklep, da se pripuste tudi ženske kot porotnice, z 11 proti 8 glasovom.

Povrnitev škode politíčno preganjaním. Poslanci dr. Benkovič, dr. Rybař, Biankini in tov. so stavili predlog, da naj državna pravdníštva preiščejo vse obsodbe civilnih oseb po vojaških sodiščih, da se naj vsem na podlagi cesarske naredbé z dne 25. 7. 1914 baje zavoljo politíčne nezanesljivosti aretiranim ali od vojaških sodišč nedolžno obsojenim in protiustavno izven pristojne občine konfiniranim ali interniranim osebam, nadalje svojcem vsled ničnostnih obsodb od vojaških ali izjemnih sodišč usmrčenih storjena škoda povrne. Liste politíčno nezanesljivih in sumljivih oseb se naj brezpogojno in povsod pri civilnih in vojaških oblastih odstranijo, na podlagi teh list storjeni ukrepi (premeščenja uradnikov, konfiniranja, interniranja itd.) se naj preiščejo in prizadetim dá pravica zagovora. V začetku jesenskega zasedanja 1917 naj vlada o vseh v zbornici navedenih pritožbah zavoljo politíčnih preganjanj poda pojasnila in predloži zbornici zakonski načrt o odgovornosti civilnih in vojaških oblasti za kršenja pravice v vojnem času.

Živina in dohodnina. Posl. dr. Vrstovšek, Pišek in tovariši so vložili predlog: Živina kmetov naj se proglasi kot premoženjski predmet in se naj izkupiček od prodane živine, spadajoče h gospodarstvu ne všteje v dohodke. Vsled oddaje živine se namreč premoženje kmetov zmanjšuje.

Nov gospodarski in pridobninski-zadružni zakon. Posl. Staněk, Sedlák, Faidutti, Bauchinger, dr. Krek in tov. so stavili predlog, vlada naj vsled razvoja gospodarskega življenja predloži novo zakonsko predlogo o gospodarskih in pridobninskih zadrugah, ker je zakon iz l. 1873 zastarel.

Za ustanovitev zadružne centralne blagajne. Isti poslanci so vložili tudi predlog, da vlada naj čimprej predloži zakonski načrt o ustanovitvi zadružne centralne blagajne v Avstriji za gospodarske in pridobninske zadruge.

Stranke o obnovljeni državi. Še predno je bil sklican državni zbor, so časopisi pisali o potrebi, da se mora monarhija prenoviti, postaviti na trdnjša tla. Nemci niso imeli drugega zdravila kakor nemški državni jezik in zasiguranje gospodarstva Nemcev nad drugimi narodi. Ta predpotopni načrt je za vedno pokopan. To so uvideli tudi resni nemški politiki, le Wolffovi kričarji še sanjajo o tem. Tudi načrt o državnem

svetu, ki naj bi se lotil izpremembe ustave, je padel v vodo. Slovanski poslanci so se postavili na stališče, da je državni zbor za to tukaj, da reši vprašanje o ustavi, o zgradbi prenovljene monarhije.

Ustavni odsek je sklenil izvoliti pododsek 15 članov za reformo ustave. Poleg sedanjega načelnika in zapisnikarja bi bili izvoljeni v ta pododsek še 4 Nemci, 2 Čehi, 2 Poljaki in po 1 Slovenec, Hrvat, Rusin, Romun in Italijan. Težave delajo zopet Nemci. Nemški Nationalverband hoče namreč postaviti sledeč program za razprave o reformi ustave: 1. naj se reši vprašanje narodne avtonomije v posameznih kronovinah; 2. naj se revidira (nanovo pregleda) sedanja ustava v demokratičnem smislu; 3. naj se reformira državna uprava ter uredi jezikovno vprašanje.

Stališče Jugoslovancov. K predlogu za izvolitev tega pododseka je govoril posl. dr. Rybář. Kaka krparija, je rekel, bi nas bila pred leti zadovoljila; sedaj pa gre za temeljito izpremembo. Deželne meje na jugu so se izpreminjale tudi po večkrat vsako stoletje. Drugače je seveda s starimi državnimi tvorbami kakor je češko kraljestvo ali Tirolsko. Dežele naj se razdele ter deli zložijo po svojem narodnostnem značaju. Nemci pravijo, da bi se s tem razdrla država. Nasprotno je res: to pomenja le zložitev tega, kar spada skupaj, ter spojitev vsega v eno veliko celoto. Izprememba ustave je pa potrebna tudi, ker stališče Bosne in Hercegovine še ni dovolj jasno. Tu imamo **trializem**. Bosanci niso državljani, marveč le deželani. Če se to ne uredi, ostane Bosna nevarnost za Evropo. Z iztrebljenjem in uničevanjem prebivalstva ne rešimo bosanskega vprašanja.

Največja nesreča za monarhijo je pa **dualizem**. Iz enotne monarhije ste nastali dve državi, ki nimata enotne volje. Če Tisza pravi, da se je dualizem obnesel, tedaj moram reči, da se je res obnesel, toda le za Madjare. Zato moramo rušiti temelje dualizma. Želimo pač, da bodi Avstrija silnejša. To se pa le zgodi tako, kakor Vam mi kažemo pot. Če se to ne posreči, se narodnostni boji razvnamejo tem huje in potem se ne boste smeli čuditi, ako se slišijo glasovi, da pride rešitev od — zunaj. Mi tega ne želimo, pričakujemo pa, da pride rešitev iz te države, kar bo pač odvisno od prevdarnosti in treznosti, s katero se naj presojajo naše narodnostne zahteve.

Ministrski predsednik kliče k sebi razne parlamentarce, da se izjavijo o reformi ustave. Dr. Korošec je vprašal, če se Jugoslovani hočejo resno udeležiti tega dela. Dr. Korošec je izjavil, da hoče Jugoslovanski klub sodelovati pri reformi ustave in s tem pri ureditvi notranjih medsebojnih odnosov v Avstriji. Treba pa je, da merodajni krogi upoštevajo naše načelno stališče, podano v slovesni deklaraciji (izjavi) Jugoslovanskega kluba.

V seji ustavnega odseka je ministrski predsednik dr. Seidler dne 14. julija podal izjavo. Priznal je, da se sedanja ustava ne ozira dovolj na to, da je država sestavljena iz različnih narodnosti. Najti se mora rešitev vprašanja, kako se naj nasprotstva odstranijo. Zastopniki ljudstva naj bi sami izvršili reformo ustave, ki bo omogočila posameznim narodom živeti mirno skupaj v trdni, skupni zvezi. Izključuje pa vsako „seveda popolnoma nedopustno vmešavanje v ograde zadeve“ in na način, ki odnošajev obeh držav v monarhiji ne bi se dotaknil.

Ne maramo hoditi med preroke, trdimo pa, da ne verjamemo, da bi bilo mogoče rešiti narodnostno vprašanje, ako se ne sme dotakniti dualizem. Ta je največja ovira. Če je bilo mogoče dualizem na škodo monarhije ustvariti, zakaj bi ga ne bilo mogoče na korist monarhije zopet razbiti? Kdor hoče obnovljeno, močno državo, se temu vprašanju ne bo mogel in smel izogniti. Že dalekovidni dr. Lueger si je napravil tako sodbo.

Za svobodo interniranih in konfiniranih so vložili posl. dr. Čingrija in tovariši predlog, 1. da se takoj odpravijo internacije, konfinacije, posebno pa talci in sploh vse protipostavne ovire osebnih svobode; 2. vlada se poziva, da predloži državnemu zboru seznam vseh talcev, interniranih in konfiniranih oseb, ki jim je podeliti popolno odškodnino; 3. vlada se poziva, da vse one, ki so povzročili vse take protizakonitosti, pozove na odgovor in jih kaznuje.

Davek na vojne dobičke. Zbornica je v 2. in 3. branju sprejela zakon o vojnem davku. Upravitelj finančnega ministrstva Wimmer z odsekovo predlogo ni bil povsem zadovoljen, zlasti je bil proti določbi, da naj velja davek na vojne dobičke tudi še nazaj za l. 1916, in zoper to, da bi se družbe enako obdačile kakor posamezniki. Dr. Steinwender je to vladno stališče, ki je pod vplivom velikih bank, ostro kritiziral. Po vsej pravici. Saj so si vojni liferanti ravno prva leta napravili največ dobička. Na angleškem znaša

ta davek celo 80% od dobička, pri nas pa od zvišanih dobičkov, ki presežajo 300.000 K, le 60%. Zvišani dobički, ki ne presežajo 5000 K, niso podvrženi davku. Davek znaša pri prvih 10.000 K zvišanega dobička oziroma dohodka 5%, od drugih 10.000 K 10% itd., od nadaljnjih 200.000 K pa 50%.

O zvišanju draginjskih doklad je poročal posl. Heine, tisti mož, ki je zaklical v zbornici, da je bilo v Galiciji še premalo ljudi obešenih. Poljaki, Čehi in Jugoslovani so se ogorčeni dvignili, ko se je pri poročevalski mizi pokazal Heine. Nastal je hrup, ki se ni polegel, dokler se Heine ni odstranil. Poslanci so klicali: Doli z obergalgenbauratom! Abzug Heine! Ta človeč ne sme govoriti! Škandal, da nam ga Nemci vsiljujejo za poročevalca!

Grafenauerjev mandat. Imunitetni odsek je soglasno sprejel predlog, ki ga je v zbornici vložil posl. dr. Korošec in je o njem v odseku poročal dr. Rybář. Znano razsodbo proti Grafenauerju je poročevalec neusmiljeno razmesaril in se skliceval na enak slučaj iz l. 1897, ko je bil poljski poslanec Szayer obsojen, pomiloščen in od takratnega predsednika vpoklican v zbornico. S tem je dobil posl. Grafenauer najlepše zadoščenje. Žal da predlog ni prišel tudi iz odseka v zbornico, predno se je zasedanje zaključilo.

Sobotna seja je bila zelo burna. Posl. Tusar, Staněk, Barzynski in Conci so izročili predsedniku nujne interpelacije o rezervatnem ukazu vojnega ministrstva, ki odreja, da je za porazdeljevanje — na fronto porabiti „za stražno službo določene, v zaledju se nahajajoče vojake češke, rusinske, romunske, srbske in italijanske narodnosti letnikov 1870—1867, ker se ti itak ne smejo porabiti za stražno službo v ujetniških taborih. Interpelacija zahteva, da se taki protizakoniti ukazi takoj preklicajo in tisti, ki so jih izdali, strogo kaznujejo. Med nenemškimi poslanci je nastal grozovit hrup, ko se je čitala interpelacija. Posl. Zahradnik in Kalina sta klicala: Kot „Kanonenfutter“ naj naši vojaki zamenujo Nemce!

V nedeljo se je vršila zadnja seja. Vodja domobranskega ministrstva fml. pl. Czapp je odgovoril na interpelacijo o rezervatnem ukazu vojnega ministrstva. Fml. pl. Czapp je zatrjeval, da vojna uprava nikdar ni imela takega proti katerikoli narodnosti naperjenega namena. Dotični ukaz ne pravi, da naj se češki, rusinski, srbski, romunski in italijanski, le za stražno službo sposobni vojaki pošiljajo na fronto, marveč le za pomožne službe v etapnem prostoru. Zato izraz „Kanonenfutter“ ni upravičen. Naredba pa izvira odtod, ker stražniki niso povsod dovolj energično nastopali proti poizkusom vojnih ujetnikov zbežati.

Nato je zbornica razpravljala o resolucijah glede interniranih in konfiniranih državljanov ter s „p. u.“ označenih vojakov. Grof Toggenburg je zagovarjal postopanje oblasti kot nekaj silobran, ker da so sovražniki že davno pred vojsko skušali pridobiti zase elemente med našim prebivalstvom. Priznava pa, da so se zgodile velike napake. Interniranih je ostalo le še 27 oseb. Vprašanje, ali se smejo konfinirani vrniti v ožje vojno ozemlje, je odvisno od vrhovnega poveljstva. Govorilo je več poslancev, med njimi tudi dr. Ribář.

Zbornica je sprejela zakon o zavarovanju rudarjev proti nezgodam.

Predsednik dr. Gross je naznanil, da bo sklical prihodnjo sejo pismenim potom. Zbornica gre le na počitnice. Izrekel je željo, da bi se carju posrečilo, doseči mir, ki ne bo zapustil nikakega sovraštva in ki bo združil vse narode v skupnem kulturnem delu. Ako pa bi akcija za doseg častnega mira še ne bila uspešna, potem bomo, kakor dosedaj, žrtvovali kri in yse, kar imamo, za cesarja in domovino. (Dolgotrajno odobravanje.)

Nato je bila seja zaključena.

*

Dopolnilne volitve za državni zbor.

Posl. Staněk, Udržal in Vanek so govorili z zborničnim predsednikom dr. Grossom in ga prosili, naj povzroči, da se za izpraznjene mandate vršijo dopolnilne volitve. Omenili so tudi sporno vprašanje glede mandatov Grafenauerja, Buřivala in Markova. Glede teh mandatov je bil Gross mnenja, da so ugasnili s proglašenjem starostnega predsednika. Staněk in Vanek sta bila nato pri ministrskem predsedniku, ki je rekel, da bi se mogle dopolnilne volitve izvršiti že do jesenskega zasedanja, ako se stranke med seboj dogovore, da se izvrše — brez boja za mandate.

Pridobivajte „Miru“ novih naročnikov!

Politični pregled.

Bethmann-Hollweg odpuščen — Dr. Michaelis državni kancler.

Vsled odločnega nastopa katoliškega centra in narodnih liberalcev, katerima so se pridružile še druge stranke, je nemški državni kancler odstopil. Nemški listi njegovo politiko ostro kritizirajo. Očitajo mu, da ni znal z Rusijo pravčasno skleniti miru, da je s podmorsko vojno povzročil vstop Amerike v vojno v času, ko je ista posredovala za mir. Njegov odstop je pospešil mir, ako se izvede na Nemškem demokratizacija vlade, predvsem na Pruskem.

Bethmannov naslednik je dr. Michaelis, ki je sedaj v 60. letu. Bil je dosedaj pravi tajni višji finančni svetnik, državni podtajnik v pruskem finančnem ministrstvu in državni tajnik za živilska vprašanja. Novi kancler ni — plemenitaš.

Večina državnega zbora na Nemškem je sedaj za mir brez aneksij in brez odškodnin na podlagi sporazuma in sprijaznjenja narodov.

Kako je z vojsko.

General Kornilov, poveljnik ruske armade med Dnjestrom in Karpati, svojega uspeha pri Stanislavu ni mogel izkoristiti. Predno je mogel napasti naše postojanke ob Lomnici, so ga naši prehiteli. Naskočili so pri Kalušu Ruse, ki so hoteli dobljene postojanke na zapadnem bregu Lomnice utrditi, in jih zapodili na vzhodni breg. Rusi so bili presenečeni. V koliko bo to vplivalo na razvoj ruske ofenzive in če je naš sunek morda začetek kake protiofenzive, bo pokazala prihodnost. Odlikovali so se zopet hrvatski bataljoni, ki so odbili šest ruskih sunkov, s katerimi so Rusi hoteli položaj rešiti.

Na zapadnem bojišču so se začeli Francozi in Angleži gibati, da bi podpirali rusko ofenzivo. Nemci njihov načrt uspešno motijo.

Dnevne vesti.

V tretjič odlikovan. Emil Sartori, brat č. g. o. Valerijana Sartorija iz reda oo. kapucinov, je bil 2. julija že v tretjič odlikovan, to pot z veliko srebrno hrahrostno svetinjo. Odlikovani služi pri cesarjevičevem polku.

Silna nevihta je prišla v ponedeljek, 16. t. m., ponoči proti enajstim nad Celovec in njegovo okolico. Izbrala si je pa le ozko črto. Od nekaterih strani nam namreč poročajo, da je napojil žejno zemljico blagodejen dež brez vihre, ki je niti v Trnjivasi in Spodnji Goričici niso občutili kakor v Celovcu, kjer je na blagovnem kolodvoru prevrnila dva prazna blagovna vagona. V žrelskem drevoredu je podrla menda 35 stoletnih lip, v Šmartnu prvi Celovcu je pol strehe razkrila, posestniku Jägerju v Voglah pri Celovcu je pa odnesla kar celi strešni stol. Tudi v Št. Rupertu je podrla lipo pred cerkvijo. Na poljih je ponekod napravila nekaj škode, zlasti pa v gozdovih.

Za tobakom. Po celovških gostilnah sta na ukaz dva policijska agenta pregledovala, če ne hranijo in prodajajo kje tobaka, oziroma cigaret in smotke natakare in sobarice. V neko gostilno sta vstopila ravno, ko je natakarica delala cigarete. Tobak in izdelane cigarete sta ji zasegla in jo ovadila. Minoli torek je bila v Celovcu vsa tobačna zaloga že pred deseto uro razprodana. Po nekaterih trafikah že prej ni bilo dobiti niti ene smotke ali cigarete. Upamo, da bo prihodnji torek boljše.

Sandale z lesenimi podplati. Vojnopomožni urad notranjega ministrstva prodaja večje število prima-sandal iz usnja in lesenimi podplati.

Cene so: Velikost 21—28 3 krone,

29—34 4 „

36—38 5 kron

39—45 5 kron 50 v.

Pismena naročila je naslavljalati na obratno centralo vojnopomožnega urada (Betriebszentrale des Kriegshilfsbüro) na Dunaju I., Hoher Markt 5. Pošilja se le, če se prej plača znesek. Poštnino plača naročnik.

Poročila poizvedovalnega urada za vojne ujetnike skupnega centralnega urada. Vojno ministrstvo bo v najkrajšem času izdalo v nemščini časopis, ki bo pod gorenjim naslovom svojce vojnih ujetnikov pojasnjeval o vsem, kar je važnega glede zveze s svojci, interniranimi v sovražni tujini. Ta poročila bodo izšla vsake 14 dni in bo številka stala 16 vinarjev. Kdor se za ta poročila interesira, naj naznani število izvodov, ki jih želi, naravnost na „Gemeinsames Zentralnachweissbüro“ (poizvedovalni urad za vojne ujetnike), Dunaj I., Brandtstätte 9.

Žetveni dopusti. Vojaki v zaledju razen v okužeh krajih političnega okraja Št. Vid ob Glini dobé pettedenski žetveni dopust.

Kot industrijske kraje v smislu cesarske naredbe z dne 30. sušca 1917, drž. zak. št. 139, je c. kr. deželna vlada proglasila še sledeče kraje: V št. vidskem političnem okraju: Mali Št. Pavel, Št. Janž na Mostiču, Treibach; v beljaškem političnem okraju: Vel. Vaze, Male Vaze, Zgornji Volanik, Zg. Bela pri Beljaku, Renštanj, Št. Lenart pri Beljaku, Sv. Magdalena pri Beljaku, Jezernica, Spodnji Volanik, Spod. Bela pri Beljaku, Weissenstein; v volšperskem političnem okraju: Mesto Volšperk. Vzdrževalnina se zviša le vsled prijave in le tedaj, če je imela žena v aktivno službo vpoklicanega v enem teh krajev svoje redno bivališče v onem času, ko je zanjo nastopila pravica za vzdrževalnino.

Codex Alimentarius Austriacus, III. (zadnji) zvezek, je izšel v založbi c. kr. dvorne in državne tiskarne na Dunaju. Cena III. zvezku je 10 K. S tem je izpolnjena želja trgovcev z živili in proizvajalcev živil.

Letoviščarji. V Krivo vrbo je prišlo s 15. julijem 370 letoviščarjev, ki so se nastanili po raznih vilah in povečini dobivajo hrano v Kohovi gostilni. V Ribnico ob jezeru je prišlo 700 oseb.

Za praznik sv. Vincencija Pavlanskega. Sv. katoliška cerkev praznuje god sv. Vincencija Pavlanskega v četrtek 19. t. m. Zategadelj se udeležé udje Vincencijeve družbe ter njeni prijatelji skupnega sv. obhajila v tukajšnji benediktinski (Marijini) cerkvi ob šestih zjutraj in se vabijo na shod, ki se vrši isti dan v običajnih društvenih prostorih ob pol treh popoldan.

Cena krompirja. C. kr. deželna vlada je z odlokom z dne 12. julija 1917 razglasila sledeče do 1. avgusta t. l. veljavne cene za zgodnji krompir, pridelan v Avstriji: Od 16. julija 1917 za krompir „kifeljčki“ 60 K za meterski stot, za drug krompir 30 K.

Resnico je govoril dr. pl. Ertl. Dne 10. julija je vodja poljedelskega ministrstva dr. pl. Ertl v silno lepih besedah pohvalil delo kmečkih žen, otrok in starčkov. Omeniti hočem samo par njegovih besed. Ko je dr. pl. Ertl rekel, da je proti kmetom treba nastopati dobrohotno in s poukom in da to izredno pomaga k uspehu, pravi dalje: „Zgodi se pa, da včasih nižji organi, ki niti ne spadajo v kmečko stroko, ne delujejo v smislu tistih najboljših namenov, ki jih imajo na najvišjem mestu. Ako se potem taki ljudje lotijo reči, ki jih ne razumejo, ker se pač z njimi preje nikoli pečali niso, je nesreča gotova.“ Ko sem bral te besede, sem se spomnil pogovora z nekim gorjancem, ki mi je pravil, da v Slov. Plajberku ceni žito neki finančni uradnik. Ta je pač eden izmed tistih, ki ne spada v kmečko stroko, ki se preje pač ni pečal s kmečkimi reči, najmanj pa s cenitvijo žita po polju. Če se prav spominjam, spremlja ga poleg enega domačina, ki edino zna presojati rodovitnost gorjanskega sveta, neki kmet, ki je navajen težke, globoke zemlje. Kako naj se tako vsaj približno pravilno presoja? Ta način cenitve min. l. je gotovo tudi vzrok, zakaj je na spomlad bilo pri tolikih kmečkih hišah toliko gladi in solz, žito pa se je še naprej in naprej jemalo brez vseh ozirov na položaj pri hišah. Tudi se je zgodilo, da so za užitek stare matere računali po gramih na dan, kmetica pa je dala, kakor je užitek izgovorjen pri sodnji, kar je seve več; kmetici je zato ostalo precej manj, kakor bi moralo po računni cenitve ostati, posledica je bila pomanjkanje, takšno pomanjkanje, da žena niti tedaj, ko je mož šel z dopusta, ni mogla dati mu niti koščka kruha s seboj. Tudi se je zgodilo, da so cenili zabelo, bilo je je 20 kg. Stara mati je imela za užitek izgovorjenih 15 kg, ki jih je kmetica tudi dala. Pri cenitvi pa je gospoda računala: toliko oseb je, toliko gramov na dan, znese toliko kil na leto. Po tem računu bi morale kmetici še nekaj zabele ostati, če se ne motim 7 kg. Ker ji je pa v resnici ostalo samo 5 kg, jih je seve že davno porabila in posledica je bila: kazen 70 K. O kako prav je rekel dr. pl. Ertl: „Ako se potem taki ljudje lotijo reči, ki jih ne razumejo, je nesreča gotova.“ Če bi se kmetom prišlo vedno naproti s tistim spoznanjem kakor ga ima celo najvišji uradnik dr. pl. Ertl, koliko lažje in rajši bi kmetje dali, kar bi se zahtevalo.

„Izmišljotine.“ Pod tem naslovom odgovarja „Slovenec“ na naslov „Slov. Naroda“: Na katoliškem mirovnem kongresu v Curihu je dr. Šusteršič igral posebno vlogo. On je bil edini med delegati, ki je hotel kršiti značaj tega sestanka. Akoravno je bilo navzočih mnogo nemških delegatov, je bil vendar edini dr. Šusteršič toliko netakten, da je predlagal, naj se odpošlje vdanostna brzojavka — nemškemu cesarju. Morali so intervenirati nemški delegati, da je dr. Šusteršič svojo namero opustil...!

Abotnost in tendenca te »novice« je preočita, da bi se bili mi, kot resen političen list, z njo bavili. Načelnik S. L. S. je predober avstrijski patrijot, da bi izražal »udanost« kakemu tujemu

vladarju, naj si pa bo kdor hoče. Preabotno je, mu kaj podobnega očitati. Toda — vojna psihosa razgraja po raznih možganih in razni jugoslovanski listi so to »vest« ponatisnili ter jo opremili s komentarji, ne da bi se potrudili, pobrigati se za resnico.

To nam je dalo povod, da smo se informirali na merodajnem mestu in izvedeli seveda to, kar smo že naprej vedeli in kar smo pooblašeni izjaviti, da je tista »novica« od začetka do konca izmišljena.

O tej akciji g. dr. Šusteršiča je poročal tudi naš list in sicer ne še-le iz „Slov. Naroda“. Vzdržujemo svojo trditve. Naša informacija izvira od verodostojnega udeleženca na curiškem kongresu. „Slovenec“ odgovor izhaja le iz zadrege gosp. dr. Šusteršiča, ki meni, da bo zadevo spravil s sveta s tem, da bi jo rad — utajil.

O drugi „izmišljotini“, o kateri smo tudi poročali kot o golem dejstvu brez določne trditve, o čem da se je dr. Šusteršič posvetoval s Czerninom, odgovarja „Narod“ „Slovenec“: „Konferenca dr. Šusteršiča z zunanjim ministrom se je vršila baš tisti dan, ko se je mudil v zunanjem ministrstvu tudi zagrebški frankovec dr. Horvat. Ker vemo, da dr. Šusteršič ni imel nikakega pooblastila od „Jugoslovanskega kluba“ konferirati s katerikoli ministrom in ker vemo, da člani „J. k.“ za njegov razgovor z grofom Czerninom niso vedeli, ne uvidimo, zakaj bi bila označba „tajna konferenca“ nepravilna ali „izmišljotina“. Iz izjave v „Slovenec“ pa je nadalje razvidno, da dr. Šusteršič celo negira (zanika), da bi bil sploh konferiral z grofom Czerninom. To se nam zdi, milo rečeno, nekoliko predrzno, in sicer radi tega, ker je dr. Šusteršič baš, ko je prihajal iz ministrovega kabineta, v predstobi srečal nekega nemškega poslanca, ki je potem v parlamentu spraševal: „Was macht der Šusteršič beim Czernin?“ To so dejstva, ki jih ne spodbije noben dementi in noben: si fecisti, nega (če si storil, taji!)“

G. Saša Železnikar je pisal našemu uredniku iz Berezovke v Sibiriji: Dragi! Po dobrih 5 mesecih sem vendar prejel prvo karto od tebe. Pišem ti redno vsak mesec najmanj 2 karti. Dovoljeno je nam mesečno le 6 kart. Zato ne morem pisati več! Ležim že 4. mesec v bolnišnici. Odrezali so mi pol zmrzlega palca na nogi in potem sem obolel še na škorbutu. Sedaj bo pa že skoro oboje dobro. Tu ostanem skoro gotovo do konca vojne, ker kot prostovoljec in vrh tega še bolnik ne grem na roboto. Če imam posebno srečo, pa pridem morebiti na Švedsko, ali skoraj ne verjamem. Zato piši sem mnogo in, če kaj pošlješ, bo nad vse dobrodošlo, ker manjka vsega. Pozdrav Hraševcu in drugim! Zdravstvuj!

Varčevanje s platnom na Nemškem. „Berliner Tagblatt“ poroča, da je vlada na Nemškem ukazala, da smejo posteljne rjuhe samo vsakih osem dni menjati; miz v gostilnah ne smejo pogrinjati s prti in gostom ne dajati platnenih servijet.

Koča na Golici. Slovensko planinsko društvo opozarja, da je Kadilnikova koča na Golici zavarovana. Ključ do koče se ne more nikomur posoditi ali izročiti. V koči ni ne provijanta ne kuriva.

Gospodje gredo — slovenski narod pa ostane. „Straža“ poroča: Čudne spremembe se vršijo v zadnjih tednih; spominjajo na dogodke iz l. 1914, s katerim so v zvezi. Graška vojaška poveljnica nista več na svojem mestu; znani major-avditor Seeliger se že nekje spreha in premišljuje o svoji zlati dobi ob začetku vojske; oberst žandarmerije pl. Konstantzer je šel na dalji dopust, iz katerega se ne povrne več, ker je že nastavljen naslednik. Šli so k svojim očakom vsi ministri, ki so bili sokrivci onega trpljenja našega slovenskega ljudstva; odstopila sta vojni in domobranski minister.

Št. Jakob v Rožu. Izobraževalno društvo priredi v nedeljo 22. in 29. julija ob pol štirih igro „Fabiola in Neža“ in šaljiv prizor planin „Planšarica“. Vstopnina bo stala za prve sedeže 1 K, za druge 80 vin. in za stojišča 60 vin. K obilni udeležbi vabi odbor.

Podkloster. (Generalni polkovnik Kroatina častni občan podklosterski.) Občinski zastop v Podklostru je v svoji seji dne 2. julija t. l. soglasno izvolil generalnega polkovnika Kroatina za častnega občana občine podklosterske v priznanje njegovega posebnega pospeševanja pomožne akcije za obnovitev pogorele vasi Peče in njegovih izrednih zaslug za izdatno denarno pomoč, katero so po njegovi inicijativi zložili oficirji in moštvo njegove armade. Dne 7. julija se je poklonilo odposlanstvo občinskega zastopa podklosterskega novemu častnemu občanu, da mu sporoči soglasni sklep občinskega zastopa. G. generalni polkovnik je pri tej priliki daroval 500 K za občinske reveže. — (Novi kaplan.)

Podklosterska župnija je po štirih letih zopet dobila duhovnega pomočnika v osebi g. kaplana Kristofa Koširja. G. kaplan je prevzel obenem duhovno pastirstvo Vraške župnije, ker je g. župnik Bauman radi boleznih nastopil daljši dopust. G. kaplanu kličemo: Dobro došli! — (Obilen dež) je namočil v četrtek minuli teden, v nedeljo in pondeljek kanalska in spodnja zilska polja in travnike. Posetve in nasadi so se očividno popravili, travniki so ozeleneli. Ljudstvo zopet z večjim zaupanjem gleda v bodočnost. Procesije niso bile brezuspešne!

Loče. 14. t. m. je bil pogreb rajnega Janeza Blenkusa, ki se je začetkom septembra 1916 zgubil v gorah. Šele zdaj so ga našli, samo kosti in obleko; glave ni bilo zraven. Mož je bil že 68 let star, občinski ubožec in malo slaboumen, 5. sept. je zapustil Bukovnikovo hišo v Zg. Rutah, rekel je, da gre na planino, kjer je več let pasel. In se ni več vrnil. Vse iskanje je bilo zaman. Njegov sin je odšel ob prvi mobilizaciji na vojsko in se tudi ni več vrnil. Njegova žena že poltretje leto zastoj poizveduje o njem. — Na pokopališču so te dni postavili nov vojaški spomenik. Priprost, pa čeden. Le malo prevelik za malo pokopališče. Nad rdečkastim umetnim kamnom plava orel, pod njim spominska tabla z napisom (v nemškem jeziku): „Tudi midva sva bila pripravljena umreti za domovino. Stotnik Pavel Harantha, poročnik Jos. Graf. 8./5. 1916.“ Ta dan sta bila zločinsko ustreljena med obedom v Pločevem salonu. Morilec, ki se je potem sam ustrelil, je pokopan za pokopališčem.

Prvi cerkveni shod v Dolini dne 8. julija t. l. se je vršil nepričakovano lepo in slovesno. Že v prvih zornih urah je prihitelo verno in Mariji vdano slovensko ljudstvo v gostih trumah od blizu in daleč. Ko pa se je od kapele pomikal izprevod z Najsvetejšim, se je ljudi kar trlo. Na stotine jih je bilo, med njimi mnogo moštva. Izprevod je vodil č. g. P. Pij Žankar, kanonik v Gospi Sveti ob asistenci timeniškega g. župnika in tinjskega g. kaplana. Nato je č. g. Francé Volc, kaplan v Grabštanju govoril mnogobrojni množici v vznesenih in v srce segajočih besedah o Mariji, pomočnici in tolažnici tistim, ki se v teh težkih in bridkih časih k njej zatekajo. Po pridigi se je darovala slovesna sv. maša pod milim nebom pri nalašč za to pripravljenem oltarju. Petje pri obhodu in sv. mašah je oskrbel domači cerkveni zbor, pomnožen po šentpeterskem g. župniku in grabštanskem g. kaplanu. In reči moramo: Častno je rešil svojo nalogo. Bog daj še nadaljnje požrtvovalnosti! Oba oltarja, v kapeli in kakor na prostem sta bila bogato okrašena, za kar gre čast in zahvala našim dekletom in ženam. Kar pa je dalo shodu posebno lepo in slovesno lice, je bilo veliko število devic, ki so po presledku nekaj let zopet skupno javno nastopile in pokazale svetu, da še živi med nami dosti pridnih deklet in častilk Marijinih. Lepi so bili prizori, ko so stopale v dolgih vrstah na čelu izprevoda, pri zorni maši skupno sprejele sv. obhajilo in po končani božji službi se v posebni pesmi poklonile Mariji, Kraljici devic. Vse to je na župljane kakor na romarje napravilo očividno zelo dober vtis. Dekleta, po tej poti naprej! Bog daj in Marija izprosi, da bi jih bilo združenih vedno več v provciti celi fari! Obhajancev je bilo nad 200. Prosili smo svojo nebesko Mater kruha, in takoj nam je izprosila potrebnega deža. Zato smo uverjeni, da tudi nismo zastoj klicali: Kraljica miru, prosi za nas!

Globasnica, dne 15./7. 1917. Srčna hvala za sprejete pozdrave iz stelskega jarka; koroškim in kranjskim Janezom se zahvaljujemo za neštete pozdrave. Vam vsem želimo, da bi vam kmalu zasijala zarja sladkega miru. Tudi mi se vas v molitvi spominjamo in prosimo Marijo, da bi Vas obvarovala pred našimi sovražniki, posebno pa pred polentarjem. Mislamo, da tudi Vi ne boste pozabili na Marijo, ki vas varuje že dolga tri leta in Vas tudi zdaj ne bo zapustila.

Slovenski smo fantje
spod Pece doma,
smo bistrega duha,
slovensk'ga srca.

Smo tudi dekleta
spod Pece doma,
pozdravljamo fante
na fronto tja.

Tisoče pozdravov pošiljamo iz Globasnice Vam in vsem slovenskim fantom! Pavle Rožman, Marija Pavlič, Marija Tancer, Pepe Jenšac in Jože Hutter.

Štebenj pri Dobrlivasi. (Pogreb.) Dne 11. t. m. je bila tukaj pokopana pd. Gomerikova hči Amalija Ižep, stara 37 let in še samskega stanu. Bila je že dolgo boleha, toda zadnje leto še bolj, posebno po smrti svoje sestre Marije († 10. 4. 1916). Hudobna jetika je pobrala starišem dobro hčer in malemu dečku skrbno mater. N. p. v. m.!

Brnca. (Nagloma umrla) je 10. julija t. l. Marjeta Aichholzer, 30letna pd. Enclnova žena pri Št. Jobu. Zapušča moža in osemletno deklico. Preobilna skrb za vpoklicanega moža,

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu

Pavličeva
ulica
št. 7.

uraduje vsak dan, izvzemši nedelje in
praznike, od 10. do 12. ure dopoldne.

Varno naložen denar; najugodnejši kredit za posestnike.

Pavličeva
ulica
št. 7.

pretežko in preobilno delo je bil pač prvi vzrok
te smrti. Tako vojska ne rodi samo vdov, am-
pak tudi vdovce. Bog nam daj skorajšen srečen
konec te stiske!

Lastnik in izdajatelj: **Gregor Einspieler**, prošt v Tinjah.
Odgovorni urednik: **Otmar Mihálek**.
Tiskarna Družbe sv. Mohorja v Celovcu.

Zahvala.

Za vse ljubezne dokaze srčnega
sočutja povodom nenadomestljive izgube
iskreno ljubljene sina

Antona Rudolf

ki je padel kot junak na bojišču, izre-
kamo tem potom najpristrčnejšo zahvalo.

Šmihel nad Pliberkom, 9. julija 1917.

Jurij in Barbika Rudolf,
starši.

Slavko in Ivan Rudolf,
brata.

Marica, Vida in Milica,
sestre.

Staro volnino

pleteno in kvaškano, kakor staro obleko, perilo, stari gumij,
vse vrste cunj, suknene odpadke in stare **vreče** kupuje po
vsem Koroškem po **najvišjih** cenah trgovina s starinami
in pridelki „Zum Lindwurm“ v Celovcu 12, Paulitschgasse 9,
poleg „Hranilnega in posojilnega društva“. Krščanska trdka.
Tudi zbirate najboljše plačujem.

Vabilo

na

občni zbor

Posojilnice za Belo in okolico

v **Železni Kapli**

na sv. Ane dan

dne 26. julija 1917

ob 11. uri dopoldne

v prostorih belske občine.

Načelstvo.

Umetna gnojila

prodaja **Kmetijska zadruga Račje**
(Kranichsfeld), Štajersko.

Preskrbite se zdaj z gnojem, potem ga ne bo več.

Vino kislo vodo

belo
in
rdeče

za brizganec
(Spritzer)
in namizno
zdravilno
slatino

razpošilja po povzetju

A. Oset, Guštanj, Koroško.

Kupim vse vrste stare in nove **ste-**
klenice, zamaške in sode.

Framydol je sredstvo za po-
mlajenje las, ki rdeče,
svetle in sive lase in brade za trajno temno po-
barva. 1 steklenica s poštnino vred K 270.

Rydyol je rožnata
voda, ki
pordeči blede lica. Učinek je
čudovit. 1 steklenica s poštnino
vred K 245. — Povzetje 55 h več. —
Naslov za naročila:

Jan. Grollich, drožerija pri angelu, Brno 638, Morava.

Paramente

kakor mašna oblačila, pluviala, vela, plaške za mi-
nistrante, cerkveno perilo, birete, kolarje, šmizete,
kelihe, ciborije, monštrance, zvončke itd., križe, sohe
v bogati izbiri po nizkih cenah ima v zalogi
oddelek za paramente **Jožefovega društva v Celovcu.**

500 kron

Vam plačam, če moj pokončevavec korenin
„Ria-Balsam“ ne odstrani Vaših kurjih
očes, bradavic in trde kože v treh dneh
brez bolečin. Cena lončkov z zajamčujočim
pismom K 175, 3 lončki K 450, 6 lončkov
K 750. — Na stotine zahvalnih in priznal-
nih pism. — **Kemény, Kaschau** (Kassa),
I., poštni predal 12/301 (Ogrsko).

Ali ste že obnovili naročnino za „Mir“?
Če ne, storite to kakor hitro mogoče!

Po Najvišjem naročilu Njeg. c. in kr. Apost. Veličanstva

32. c. kr. državna loterija

za skupne vojaške dobrodelne namene.

Ta denarna loterija ima 21.146 dobitkov v gotovini
v skupni vrednosti 625.000 kron.

Glavni dobiček znaša

200.000 kron.

Žrebanje se vrši javno na Dunaju 26. julija 1917.

Ena srečka stane 4 krone.

Srečke se dobivajo pri oddelku za dobrodelne loterije na
Dunaju, III., Vordere Zollamtsstraße 5, pri kr. ogr. loterij.
dohod. ravnateljstvu v Budapešti, IX., glavni colninski urad,
v loterijskih kolekturah, tobačnih trafikah, davčnih, poštinih
in železniških uradih, v menjalnicah itd. Igralni načrti za
kupce srečk brezplačno. Srečke se pošiljajo poštne prosto.

Gd c. kr. glavnega ravnateljstva državnih loterij
(oddelek za dobrodelne loterije).

Općinska Štedionica u Drnišu

(Dalmacija).

Hranilne vloge koncem leta 1916. . . . . K 1,137.683.37

Rezervni zaklad . . . . . „ 95.180.92

Obrestuje hranilne vloge koncem vsakega polletja s

4 1/2 % brez odbitka.

Občina Drniš jamči za varnost s celo svojo davčno močjo in z vsem
svojim premoženjem, vrednim

10 milijonov.

Hranilnica je pod državnim nadzorstvom.

Zavod uživa pupilarno varnost ter se vsled tega sprejemajo tudi vloge
mladoletnih, sirotinskih in cerkvenih zakladov.

Podeljuje amortizacijska hipotekarna posojila po 6%.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu.

Delniška glavnica: K 10,000.000.

Rezervni zaklad: K 1,500.000.

Prodaja srečke razredne
loterije.

Kolodvorska ulica št. 27.

Centrala v Ljubljani.

Podružnice: Celje, Gorica, Sarajevo,
Split, Trst.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun.
Nakup in prodaja vrednostnih papirjev vseh vrst.

Srečke na obroke,
promese k vsem žrebanjem.